

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoP/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717209033
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8717209033.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci navrhovateľky: D. G., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v H., na ul. M. cesta č. XXXX/XX, právne zastúpenej Advokátska kancelária Hudzík & Partners s.r.o., so sídlom v Poprade, na ul. Mnoheľovej č. 830/15, IČO: 47 251 654, proti manželovi I. G., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v Y., na ul. Y. baňa č. 7, právne zastúpenému JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátkou so sídlom v Bratislave, na ul. Javorinskej č. 13, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. Y. G., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., za účasti Okresnej prokuratúry C., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní manžela proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 14.10.2021 č. k. 15P/186/2017-337, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým uznesením návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.
2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že otec v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na neakceptovanie právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP 31/2017-32 zo dňa 21.12.2017 zo strany matky. Týmto rozhodnutím bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom. Preto ako jediná možnosť prichádza do úvahy, aby sa rodičia podrobili odbornému poradenstvu a asistovaným kontaktom.
3. Základným predpokladom pre vydanie neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila danosť práva. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, aj keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletému je daná najmä vtedy, ak riešenie situácie dieťaťa neznesie odklad. Dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia môže byť len potreba bezodkladnej úpravy pomerov.
4. V rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania (osvedčenie) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné.
5. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových

okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu.

6. Nariadenie neodkladného opatrenia v takom rozsahu, ako to požaduje otec, nie je v záujme maloletého dieťaťa, a to z viacerých dôvodov. Ide najmä o rozdielnosť bydlísk rodičov maloletého dieťaťa a navrhovaného miesta orgánu, ktorý by mal vykonať odborné poradenstvo (H. H.), pričom otec vo svojom návrhu navrhuje aj iné podobné centrum, bližšie nešpecifikované. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že výkon takéhoto odborného poradenstva vykonáva príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Závažnou prekážkou je aj samotný zdravotný stav dieťaťa a jeho vek, ktorý nedovoľuje samotné cestovanie do H. H.. Napokon sám otec navrhol v rámci pojednávania konaného dňa 14.10.2021 vykonať odborné poradenstvo v H., avšak bez bližšej špecifikácie.

7. Pokiaľ sa právna zástupkyňa otca v samotnom návrhu odvoláva na viaceré súdne rozhodnutia, ide o meritórne rozhodnutia vo veci a takéto výchovné opatrenia boli nariadené rozsudkom po náležitom a dôkladnom zistení skutočného stavu. V danom prípade otec žiada vydať neodkladné opatrenie, ktoré z objektívnych dôvodov nemôže byť nariadené po náležitom šetrení pomerov a dôkladnom zistení skutočného stavu. Nariadenie neodkladného opatrenia by teda v podstate nahrádzalo rozhodnutie vo veci samej, čo nie je a nemôže byť zmyslom neodkladného opatrenia. V rámci neodkladného opatrenia otec nepreukázal naliehavosť a potrebu urýchlenej úpravy pomerov, pretože ak by bolo vyhovené jeho návrhu, v podstate by súd nahradil rozhodnutie vo veci samej. O tejto skutočnosti svedčí i samotný návrh otca, aby vždy jedenkrát do týždňa v pondelok matka podávala informácie o maloletej, dokonca mala priložiť aktuálnu fotografiu maloletej a podobne. Je nutné poznamenať, že rodičia mal. Y. sú ešte stále manželia a otec má úplne rovnaké práva, ale aj povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu.

8. Čo sa týka tvrdení otca, uvedených na pojednávaní konanom dňa 14.10.2021, tieto boli vyhodnotené tak, že otec nemá opravdivý záujem o maloleté dieťa, ak sám uvádza, že pravidelne platí výživné vo výške 30 eur mesačne prostredníctvom otca z jeho účtu, nakoľko na jeho účet siahol exekútor. Ďalej konštatoval, že do H. chodí sčasti za dieťaťom, avšak nevie kedy tam bol naposledy. Na otázku, či niečo plnil nad rámec výživného mal. Y., otec uviedol, že áno, pohľadnice jej poslal pred rozhodnutím súdu a vecné plnenia sa mu vrátili, pričom trestné konanie pre neplnenie vyživovacej povinnosti bolo zastavené v dôsledku doplatenia chýbajúcej časti.

9. Taktiež nebolo možné akceptovať tvrdenie právnej zástupkyne otca, že nie je možné čakať na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove o odvolaní v konaní o vyslovení neplatnosti manželstva vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 14Pc 11/2021, nakoľko aj z hľadiska konania o rozvoze manželstva je nevyhnutné, aby apriori bola vyriešená otázka jeho platnosti.

10. Nakoľko otec neosvedčil danosť a naliehavosť práva na nariadenie neodkladného opatrenia, súd prvej inštancie návrh ako nedôvodný zamietol.

11. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Navrhol uznesenie zrušiť a vec vrátiť na nové konanie. Alternatívne požadoval upraviť ex offio zariadenie na výkon asistovaných kontaktov. Ako dôvod uviedol, že na základe vykonaných dôkazov sa dospelo k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V zmysle ust. § 37 ods. 2 pís. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže uložiť maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu. Na pojednávaní konanom dňa 14.10.2021 sa všetci zúčastnení zhodli a navrhli, aby kontakt medzi otcom a maloletou prebiehal formou asistovaných kontaktov. Sporným ostáva miesto, kde sa kontakty budú realizovať. Úlohou súdu je zistiť patričné možnosti realizácie asistovaných kontaktov, poveriť zisťovaním kolízneho opatrovníka alebo vykonať iné úkony k tomu, aby vedel vydať patričné uznesenie, ktorým asistované kontakty nariadi. Nesporným faktom totiž je, že aktuálne kontakty medzi otcom a maloletou neprebiehajú žiadne.

12. Z článku 8 Dohovoru o ľudských právach vyplýva pre vnútroštátne orgány pozitívny záväzok konať tak, aby umožnili rozvoj preukázaného a existujúceho rodinného puta. Mali by prijať všetky vhodné opatrenia, ktoré od nich možno vzhľadom na okolnosti toho ktorého prípadu rozumne očakávať za účelom umožnenia styku rodiča s dieťaťom.

13. Súdy sú povinné prijať všetky nevyhnutné a vhodné opatrenia na to, aby boli udržané rodinné putá. Tento názor bol ustálený aj judikatúrou ESLP. Uvedenú povinnosť majú súdy ex offa a majú v prípadoch, kde je zrejmé, že sa kontakty nerealizujú, konať ex offa a vyvíjať aktivitu smerujúcu k tomu, aby sa rodinné puto udržalo. Súd nevykonal žiadny úkon, len jednoducho návrh otca zamietol. Nič iné, žiadne riešenie neponúkol. Ustáliť si miesto výkonu asistovaných kontaktov je úlohou súdu a to ex offa, pokiaľ sa nestotožní s návrhmi otca.

14. Každý z rodičov má právo na maloletú dcéru, ktorá je ich spoločným dieťaťom. Je nutné rešpektovať právo dieťaťa na to, aby sa na jeho výchove a výžive podieľali obaja rodičia, nie je možné, aby si jeden rodič uzurpoval právo na dieťa a vytesňoval z výchovného vedenia a starostlivosti o dieťa rodiča druhého, v danom prípade otca dieťaťa. Keďže otec dieťaťa aktuálne nemá prístup k mal. dcére Y., ktorá má v súčasnosti takmer X rokov, je dôvodné, aby medzi dcérou a otcom v takomto období veku a vývoji dieťaťa vznikla citová a stála väzba. Maloletá dcéra rodičov potrebuje pre jej zdravú budúcnosť a pocit bezpečia a istoty zo strany oboch rodičov.

15. Znalkyňa PhDr. Z. Y., PhD. v znaleckom posudku č. XX/XXXX niekoľkokrát uvádza, že odporúča asistovaný styk otca s maloletou, ktorý by mal slúžiť na prehĺbenie nedostatočnej vzťahovej väzby medzi dcérou a otcom.

16. Čo sa týka tvrdení uvádzaných otcom na pojednávaní konanom dňa 14.10.2021, tieto nie je možné interpretovať tak, že otec nemá opravdivý záujem o maloleté dieťa, nakoľko sám priznal, že pravidelne platí výživné, má záujem o stretávanie sa s maloletou, avšak kvôli matke mu to nie je umožnené. Tento argument súdu je neodôvodnený.

17. Matka a kolízny opatrovník navrhli uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

18. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 65, § 66 a § 67 Civilného mimosporového poriadku preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie otca nie je opodstatnené.

19. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré odkazuje.

20. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné dodať, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa spravidla dokazovanie nevykonáva a súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, pričom nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Neodkladné opatrenie, tak ako každé rozhodnutie súdu musí vychádzať z pomerov a okolností jestvujúcich v čase rozhodovania. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ust. § 329 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Uvedené ustanovenie je potrebné aplikovať aj na prejednávanú vec, nakoľko v zmysle ust. § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Civilný mimosporový poriadok v tretej časti označenej ako „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatrenia súdu“ neupravuje problematiku neodkladných opatrení komplexne, čo znamená, že ak v tomto právnom predpise nie je ustanovené inak, podporne sa môžu aplikovať ustanovenia § 324 a nasl. Civilného sporového poriadku.

21. Podľa ust. § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. K nariadeniu neodkladného opatrenia môže dôjsť iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 C.s.p.).

22. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je podaním vo veci samej vtedy, ak smeruje k rozhodnutiu, ktoré nevykazuje charakter dočasnosti a predbežnosti poskytovanej ochrany a samotné nariadenie neodkladného opatrenia sa tak stáva vecou samou. Otcom podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemá povahu veci samej, nakoľko bol podaný v súvislosti s prebiehajúcim

konaním o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a jeho trvanie je tak obmedzené dobou trvania tohto konania.

23. Pri nariadení neodkladného opatrenia je potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov musí byť naliehavá. V prejednávanej veci potrebu úpravy pomerov vo forme navrhovanej otcom nemožno označiť za naliehavú. Ako to už konštatoval, prvoinštančný súd, otec skutočný záujem o maloleté dieťa nemá. Uvedené nevyplýva len z jeho tvrdení uvedených na pojednávaní konanom dňa 14.10.2021, ale aj z obsahu znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného dňa 26.07.2021. Podľa záverov znaleckého posudku, vo vzťahu k dcére sa otec prejavuje viac funkčne ako vzťahovo, nereflektuje ich vzájomnú nedostatočnú vzťahovú väzbu, ani postupnosť krokov, ktoré je potrebné k posilneniu ich vzťahu urobiť. Ak by toto dokázal zreflektovať a prispôbiť na základe toho svoje správanie, svedčilo by to o jeho skutočnosť a úprimnom záujme o maloletú. Podľa znalkyne aktuálne nejde o skutočný a úprimný záujem otca o maloletú.

24. Za situácie, ak otec skutočný záujem o svoju dcéru neprejavuje, naliehavý právny záujem na nariadení neodkladného opatrenia daný nie je, a preto súd prvej inštancie správne postupoval, ak návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

25. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. uznesenie ako vecne správne potvrdil.

26. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).